

Kiriata Whakaaturanga Powerpoint Te Arotake Maataitai - He Tiimatanga

WAAHANGA 2: Me peewhea taatou e kawe ai i te tirohanga maataitai?

TE AROTAKE MAATAITAI
- HE TIIMATANGA

Te whakatika i ngaa Aakonga kia kawe i teetahi tirohanga maataitai

WAAHANGA 2:
Me peewhea taatou e kawe ai i te tirohanga maataitai?

WAAHANGA TUARUA ME
PEEWHEA TAATOU E KAWE AI
I TEETAHI TIROHANGA MAATAITAI?

TE HOAHOA I TEETAHI
MAATITI TANGO TAATAUIRA

- E kore e taea e taatou te tatau ngaa maataitai katoa i te takutai naa reira ka matapae maatou i te maha o ngaa maataitai, maa te tango taatauiria
- Ka noho ngaa kaiwhakarite ki te hoahoa i teetahi maatiti tango taatauiria moo te rohe i tua mai o tai takoto, i te takiwaa tootika hei noohanga maataitai

TE HOAHOA I TEETAHI
MAATITI TANGO TAATAUIRA

- Ko ngaa tiipakatanga he raina whakarara ka rere mai i te tai timu ki te tai pari. Ka tirohia ngaa tiipokatanga taurite tonu ia tau, ia tau.

TE HOAHOA I TEETAHI
MAATITI TANGO TAATAUIRA

- Ka kimi maatou i te tauwaahi o ia tiipako maa ngaa tohu whenua i te takutai, maa te whakamahi i te GPS raanei
- Ka hoatu he puu ki ia tiipokatanga

TE HOAHOA I TEETAHI
MAATITI TANGO TAATAUIRA

- Ko ngaa waahi ka tangohia e koe ngaa taatauiria, he rite tonu te tohatoha puta noa i ngaa tiipakatanga 20m, 50m 100m raanei, kei te aahua tonu o te takutai moana

TIKANGA TIROHANGA

1) Kimihia te tauwaahi o oo taataura, tuhia hoki he puka raraunga.

- Ka taea e koe te whakamaarama i te tauwaahi o teenei tauwaahi taataura?

TIKANGA TIROHANGA

- Ka whakamahia ngaa taataura maa te whakamahi PUUTAPAWHAA TE PUUTAPAWHAA
- Ko teenei mea te puutapawhaa he taapare tapawhaarite he horahanga tika puu toona - moo te nuinga he 1/10 o teetahi mita puurua (0.1m²)
- 2) Me hoatu pokerehuu te puutapawhaa ki te one, ka tuhi ai i toona huahua huri noa. Kena te waahi o roto

TIKANGA TIROHANGA

3) Taataritia ki te wai hei horoi atu i te one me te paru

TIKANGA TIROHANGA

4) Tautohutia, tauria katoatia hoki ngaa maataitai ora.

TIKANGA TIROHANGA

5) Inea katoatia ngaa tuangi/pipi ora katoa

te whakamahi i teetahi raakau ine

te whakamahi i teetahi v-board

TIKANGA TIROHANGA

6) Whakapuuketetia ngaa tau me ngaa inenga ki too rau raraunga.

Whakamahia he puka hoou moo ia waahi taataura.

Kiriata Whakaaturanga Powerpoint Te Arotake Maataitai – He Tiimatanga

WAAHANGA 3: Te tautohu maataitai, te ine me te tuhituhi raraunga

**TE AROTAKE MAATAITAI
– HE TIIMATANGA**

Te whakatika i ngaa Aakonga kia kawe
i teetahi tirohanga maataitai

WAAHANGA 3:
Te tautohu maataitai, te ine me te tuhituhi raraunga

WAAHANGA 3
Te tautohu maataitai, te ine me
e tuhituhi raraunga

HE TINO MAHI!

- Ka whakamahia nga raraunga tirohanga e te Huihuinga o Te Moana o Tiikapa, naa reira he mea nui kia tika puu ngaa raraunga ka kohia, ka whakapuuketetia hoki e koe.
- Me maatua moohio koe me peewhea te:
 - Aata whakamahi maanire i te puutapawhaa hei tango i teetahi taatauirā
 - Tautohu i ngaa momo maataitai rerekee
 - Aata whakamahi maanire i te raakau ine, i te V-board raanei hei ine i te roa o ngaa tuangi/pipi
 - Aata whakakii maanire i ngaa puka raraunga

NGAA ANGARUA

HE MAATAITAI E RUA OONA ANGA REREKEE

COCKLE TUANGI

PIPI

PIPI

Hauraki Gulf Forum
Te Rauemi maa Te Kaiako

TE HANIKURA

Hauraki Gulf Forum
Te Rauemi maa Te Kaiako

TE MATANGONGORE

Hauraki Gulf Forum
Te Rauemi maa Te Kaiako

TE RUHERUHE

Hauraki Gulf Forum
Te Rauemi maa Te Kaiako

PAATAITAI Q1

Hauraki Gulf Forum
Te Rauemi maa Te Kaiako

Q Me peewhea koe e moolio ai ki te rerekeetanga o te matangongore me te tuangi iti?

W. He maaeneene te matangongore, kaaore he hiwihiwi he raarangi raanei peenei i te tuangi

PAATAITAI Q2

Hauraki Gulf Forum
Te Rauemi maa Te Kaiako

Q Me peewhea koe e moolio ai ki te rerekeetanga o te tuangi me te ruheruhe?

W. He aahua rahi kee atu te ruheruhe i te tuangi, he angiangi kee iho te anga. Teeraa Eetahi raarangi tupu whakawaho too te ruheruhe, aa, he ripa haere atu ki ngaa ahunga e rua too te tuangi.

NGAA GASTROPOD

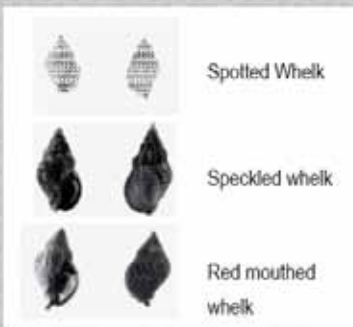

KO EENEI BASTROPOD HE ANGATAHI HOKI
(HE MAATAITAI KOTAHI ANAKE TE ANGA)

TE KAWARI

EETAHI ATU MOMO KAAKARA

NGAA WHEETIKO

TE KOETI KOETI

EETAHI ATU GASTROPOD

PAATAITAI Q4

Q He momo cat's eye te wheetiko?

W. Kaao.

Ka noho ngaa karu ngeru ki te aakau he kanohi kaakaariki, he kuuwaha 'maa' hoki i raro rawa i te anga.

EETAHI ATU IKA MOANA TEERAA PEKA KITEA E KOE

ECHINODERMS

He kupu te Echinoderm i te reo Kariki moo te 'kiri taraongaonga'

Te Paatangatanga

Sand dollar or
'snapper biscuit'
'snapper biscuit'

Kina Papa

EETAHI ATU

He kupu te Echinoderm i te reo Kariki moo te 'kiri taraongaonga'

Eetahi atu momo paapaka

Te kourarangi

Eetahi atu momo toke

NGAA MOMO MANENE I KAWEA MAI I TAAWAAHI

Clubbed tunicate
A type of sea squirt

Asian
date mussel

TE INE

Ko ngaa maataitai pakari rawa,
ora hoki anake ka inea inaa koa te tuunagi me te pipi
Ko eeraa atu maataitai ora katoa ka inea, engari e
kore e inea

TE TIKANGA INE TIKA

1. Whakatakotoria te anga ki te papa raro, te kaurori ki te taha, kia inea ai toona mehua roa rawa.
2. Ina paanui koe i te roa o te anga, titiro whakararo tonu ki te anga (kaua e titiro kootaha)
3. Ko ngaa puu ka tohua ki ngaa raakau ine ka hanga ki ngaa wehenga rahi maataitai.
A= 1-5mm, B= 5-10mm, C = 10-15mm te aha, te aha Mehemea kei waenga te roa o te tuangi i ngaa raarangi, paanuitia mai i te puu i tuhia ki te raarangi i runga tonu ake Mehemea kei te raarangi puu teetahi tuangi, paanuitia te puu i te taha o te raarangi.

PAATAITAI Q5

- Ko teehea te tikanga tika, hee raanei hei ine i te tuangi, he aha ai?

Tika

Hee - Kaore i te ine i te tapa roa rawa

PAATAITAI Q6

- Ka whakapuuketeta e koe eenei maataitai hei teehea puu?

E paa ana teenei pipi ki te raarangi naa reira ka kua he 'G'

This cockle is just over the 'G' line so it is an 'H'

NGAA PUKA RARAUNGA

NGAA MEA TUATAHI I TE TUATAHI

E whaa ngaa mea hei maharatanga atu ina tae koe ki te waahi tango taataura hou

1. Whakamahia he puka hooi (kotahi puka moo ia taataura)
2. Tuhia he tauwaahi taataura ki te puka:
 - te puu tipokatanga ME
 - te roa, te tau raanei i runga i te tipokatanga
 - Eg A2, A20
3. Tuhia te ingoa o te tangata kei te whakapuukete
4. Tirohia, whakamaaramatia ngaa mea kei te kitea e koe i te mata o te one

NGAA MAATAKINGA

I tou tauwaahi taataura firohia te mata ka tuhi ai i ngaa mea kei te kitea e koe:

- He maha tonu ngaa anga male, ngaa koohatu raanei?
- Kei roto koe i teetahi awaawa, paarua raanei, kei runga i teetahi ripa anga raanei?
- He paru te mata, he maaniana raanei, he maaroo, he koohatu raanei, he onepuu raanei?
- E tupu ana he otaota moana i reira?
- Kei te tango taataura koe i roto i te wai?

Hei aawhina eenei moohiohia i a koe kia maarama koe ki oo raraunga aa taihoa

TE WHAKAPUUKETE RARAUNGA

Whakamahia he puunaha tatau hei whakapuukete i te maha o ngā maataitai ora i te puutapawhaa, ka hoatu ki te pouaka tika i te puka.

- Mehemea kaaore he ika ora i too taatauirā tuhia KORE KAU kia rahi anoo ngāa puu i too puka
- Ki te hapa oo tuhinga, aata mukua kia maarama tonu
- Kia oti katoa, tauria oo tohu tatau katoa ka whakapuukete ati i te tapeke

KEI A KOE INAAIANEI

Maau e whakaharatau te tautohu, te ine me te whakapuukete, maa te whakamahi i ngāa anga mate

MOO TE TIROHANGA ME MAU MAI

- He huu taupoki he pai noa iho kia maakuu kia paruparu hoki
- He kaakahu he huu hei kuhunga i muri
- He peeke kirihou moo ngāa kakahu maakuu, paruparu hoki

He kaakahu mahana, pareua hoki

He pani tiikaakaa, he pootae whakamaru hoki

He kai, he waiinu

Te Tikanga Tootika Moo Te Whakamahī i Ngā V-Board

TE TIKANGA INE TIKA

1. Tangohia te pip/tuangi i waenga i te koonui me te kooroa me te kaurori i runga rawa
2. Retingia te maataitai ki raro i te V board kia paa te tapnga roa rawa o te anga ki te ira ine nite tonu i teetahi taha, i teetahi taha o te papa
3. Ina paanui koe i te roa o te anga, titiro whakararo tonu ki te anga (kava e titiro kootaha)

PAATAITAI Q5

- Ko teehea te tikanga tika, hee raanei hei ine i te tuangi, he aha ai?

Tika

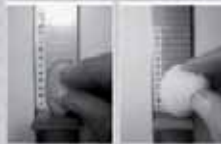
Hee – Kaore i te ine i te tapa roa rawa

PAATAITAI Q6

- Ka whakapuuketetia e koe eenei maataitai hei teehea puu?

E paa ana teenei pipi ki te raarangi naa reira ka kua he 'G'

This cockle is just over the 'G' line so it is an 'H'